

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in tožise v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 14. marca 1941

Cena posamezni številki din 150

Naša državna politika

Vsaka država ima svojo politiko, ki je utemeljena v njenem nastanku, njeni zgodovini in čustvovanju njenega prebivalstva ter v njenih gospodarskih, kulturnih in socialnih potrebah. Tako more tudi Jugoslavija imeti svojo določeno politiko, ki ne more biti identična s politiko drugih držav. Najbolj jasno je izražena osnovna črta politike Jugoslavije v jugoslovanski misli, ki je in ostane podlaga vse jugoslovanske politike. S tem je tudi začrtana meja, do katere more biti jugoslovanska politika popustljiva in čez katero ne sme in ne more iti. To mejo je že pred kratkim poudaril kneznamestnik Pavle, zadnjič pa sta jo v skupni izjavi še posebej naglasila predsednik vlade Cvetković in podpredsednik vlade dr. Maček. Svoboda države in nedotakljivost države je tista meja, ki se nikjer ne sme prestopiti. Tu ni nobenega kompromisa, tu ni nobenega popuščanja.

Naš narod kot kmetijski narod je miroljuben, toda tudi njegova miroljubnost ima svojo mejo, ki je izražena v njegovi trdni volji, da svoje svobode ne žrtuje za nobeno ceno in da smatra vsak napad na nedotakljivost državnih mej kot napad, ki ga mora odbiti na vsak način. Naš narod ne vsiljuje nikomur svoje volje, zato pa si tudi ne pusti vsiljevati tuje volje. Naš narod si ne želi nič tujega, zato pa tudi ne da nič svojega. To so aksiomi, ki veljajo za vse prebivalstvo Jugoslavije in zato tu ni nobenega nesoglasja med Srbi, Hrvati in Slovenci.

Iz vseh teh vzrokov se je naša država tudi od vsega začetka izrekla za nevtralnost, ki jo tudi skrbno čuva. Ta nevtralnost ni posledica kakšnega strahu pred vojno, temveč je izraz naravnega čustvovanja našega naroda, da spoštuje tuje, da pa si tudi ne pusti vzeti svoje.

Naš narod je sicer miroljuben narod, ne boji se pa vojne, ki jo je izkusil bolj ko marsikateri drug narod. Zato si naš narod vojne ne želi, zato tudi ne rožlja z orožjem, zato raje popusti, če ne gre za velike zadeve, kakor da bi za malo stvar šel v vojno. Resni možje se ne igrajo z orožjem, puške niso za otroke in zato tudi naš narod gleda na vojno vedno resno. Kakor rečeno, ne išče vojne in si je ne želi, če pa se ne morejo drugače braniti osnovne ideje, na katerih sloni Jugoslavija, potem se naš narod tudi vojne ne ustraši. Polem pa tudi udari z elementarno silo, potem zastavi vse svoje sile, ves svoj pogum samo za eno stvar — za zmago.

Vse to so stare resnice, ki so bile že stokrat izpričane in potrjene tudi s krvjo, a vendar je treba v današnjih dneh osvežiti spomin na te resnice. Kajti danes so postali nekateri posamezniki žrtve živčne vojne in se puste begati tudi od najbolj praznih govoric. Vsi ti pozablajo, da ima naš narod neke zakone, ki jih nikdar ne more pozabiti ali kršiti. Naj se zgodi kar koli, ti zakoni imajo za nas vedno svojo trdno veljavo. Zato pa tudi vemo v vsakem položaju, kaj je naša dolžnost in do katere meje more iti naša popustljivost.

Naša državna politika sloni na teh trdnih načelih in se zato ne more vsak hip spreminjati. Zato

pa tudi nimamo nobenega razloga za vznemirjanje, ker je naša pot jasna in določena. Sebi in svoji ideji bomo ostali vedno zvesti in oprti na svojo moralno silo bomo tudi svoje interese obranili.

Zato pa je tudi odveč vsako razburjanje, vsako prisluškovanje glasov iz tujine, ker pred nami je jasna pot za vsak primer. Zvesti svoji misli se zato posvetimo vsi z vso vestnostjo svojemu delu, ved-

no pa tudi pripravljeni, da do popolnosti izvršimo svojo dolžnost do očetnjave. In mir bo v naših dušah, odločnost v naši volji in moč v naših ukrepih, da bo napredek našega naroda zagotovljen.

Lepa manifestacija mariborskega trgovstva

Občni zbor Združenja trgovcev za mesto Maribor Trgovstvo pripravljeno še za nadaljnje žrtve v interesu naše samostojnosti

Združenje trgovcev za mesto Maribor je imelo v nedeljo dopoldne v svoji lepi dvorani v Jurčičevi ulici svoj redni letni občni zbor, ki je izzvenel v mogočno manifestacijo za obrambo svojih bitnih interesov, pa tudi za ohranjanje naše državne samostojnosti. Dvorana je bila polno zasedena. Občnemu zboru so prisostvovali: obrtni referent mestne občine dr. Senkovič, zbornična svetnika Ferdo Pinter in Anton Macun, tajnik Zveze trg. združenj dr. Pustišek, inž. Slajmer za Tujsko pomočno zvezo, g. Vrisk za pomočniški zbor itd.

Predsednik Miloš Oset je prisrčno pozdravil zbrane zastopnike mariborskega trgovstva in zlasti drage goste. Potem se je v toplih besedah spominjal v pretekli poslovnici dobi preminulih članov Združenja gg. Josipa Lauferja, Amalijske Vertnikove, Ivana Šimona, Antona Tkaleca, Jakoba Žagarja, Antona Tavčarja, Henrika Senkoviča, Izidorja Copettija, Ivana Babiča, Leopolda Gusela in Josipine Spittau. Navzočni so počastili spomin pokojnih s trikratnim klicem »Slava jim!«

Predsednik Miloš Oset je nato podal sledeče poročilo o položaju.

Poročilo predsednika Miloša Oseta

»Vojna traja dalje in z njo vse tegobe, ki so njene stalne spremljevalke. Našo domovino sicer obkroža vojni hrup, a, hvala Bogu, stroga nevtralnost naše države nas še štiti pred neposrednimi vojnimi grozotami. Nikakor pa ne moremo trditi, da bi ta svetovni požar ne imel na naše ozemlje slabih posledic. Te sicer niso krvave, pač pa usodne v gospodarskem oziru. Morali smo in še moramo žrtvovati za obrambo naše domovine ogromne vsote, poleg tega pa so vojne posledice zgrabile naše gospodarstvo tudi neposredno, ker povzročajo naraščanje draginje, zmanjšanje našega narodnega premoženja ter obubožanje našega naroda.

Naša oblastva so se in se še vedno trudijo, z več ali manj posrečenimi ukrepi, zagotoviti prebivalstvu vse ono, kar potrebuje. Začele so deževati uredbe druga za drugo, kot n. pr. uredba za pobijanje draginje in brezvestne spekulacije, uredba o kontroli cen, v zadnjem času silno razširjena uredba o kontroli izvrševanja obeh prejšnjih uredb, uredba o kontroli izvoza in uvoza, uredba o prometu z žitaricami, uredba o kontrolnih knjigah, uredba o prometu z usnjem in kavčukom in sl. Vse te uredbe niso bile vedno tudi pravilno usmerjene, zlasti ne protidraginjske, ker so bile naperjene vsaj indirektno proti trgovstvu, ki so ga več ali manj javno žigosale kot krivca naraščanja draginje. Nesmiselna je pa trditev, da si želi trgovce stalnega porasta draginje, saj vendar povzroča ta pojav tudi njemu veliko škodo. Kaj mu pomaga, če proda blago nekoliko dražje, kakor ga je kupil, saj mu je itak pri skoro vseh vrstah blaga predpisan maksimum dobička! Ko pa hoče prihodnjič isto blago nabaviti, potrebuje za vsako nadaljnjo nabavo več kapitala, ali pa se mu polagoma praznijo police in skladišča, zlasti še danes, ko se pojavi vsak čas pomanjkanje tega ali onega blaga, najpo-

trebnejše blago pa je itak že kontingentirano.

Poleg že zvišanih davkov, kar se je letos prav posebno občutilo, je moralo prevzeti trgovstvo še mnoga druga bremena, kot na pr. pokojninsko zavarovanje nameščenecv, določene so bile minimalne plače ter je bilo spričo draginje sploh potrebno zvišati prejemke nameščenecv. Ne smemo nadalje pozabiti, da so bile med letom zvišane nekatere poštne pristojbine in železniške tarife ter da je končno tudi tujski promet padel skoro na ničlo. Na promet mariborske trgovine je pa tudi zelo slabo vplivala neugodna letina v okolici, delavske stavke in ne najmanj številne redukcije tovarniškega delavstva, da še ponovno naglasimo skoro stalno primanjčevanje najpotrebnejšega blaga. Poleg tega se je pa začela po dnevnem časopisju proti trgovstvu precejšna gonja, tako da je bilo slednje primorano poseči po obrambnih sredstvih, s katerimi je doseglo, da je danes ta hajka ponehala.

To bi bil nekako današnji položaj našega trgovstva, kako pa je poskrbljeno za redno prehrano in preskrbo ljudstva z najvažnejšimi življenjskimi potrebščinami? Cisto na kratko povedano: pri kr. banki upravi se je ustanovil Banov. prehranjevalni zavod, krajše »Prevod«, v Mariboru imamo mestni prehranjevalni urad. Najvažnejši predmeti, kot riž, sladkor, olje itd. so kontingentirani, moka in kruh so na nakaznice in za večino predmetov, ki so pod kontrolo cen, so določeni maksimalni brutodobički. Da ječ trgovstvo in trgovina pod vsemi temi tegobami pač ni treba posebej poudarjati.

Kaj nas čaka v bodočnosti? Predvsem želimo — in to vsi brez izjeme — skorajšnji konec te svetovne morije, kajti s tem bi si naš gospodarstvo avtomatično opomoglo. Sicer nas pa čakajo vsekakor še težki, mogoče celo postretni eksistenčni boji, ko bo tre-

ba podvojiti napore v naših vrstah. In tu se oziram z zaupanjem v naše stanovske korporacije, v prvi vrsti na našo Zbornico, ki se ji imamo že za preteklo leto zahvaliti za marsikatero izdatno pomoč in o kateri trdno upam, da nam tudi v bodoče, četudi okrnjena, zaščite ne bo odrekla. Zapam tudi v uspešno sodelovanje naše bojne organizacije, naše Zveze, da nas bo podpirala tudi v bodočih, skoro gotovo še težkih časih. Obema ustanovama moja najlepša zahvala za dosedanje usluge in podporo.

Ni manjša zahvala pa naj bo izrečena tudi našemu obrtnemu oblastvu za njegovo uvidevnost in dobrohotnost, kadar koli je bilo to mogoče.

To priliko pa porabljam, da izrazim svojo zahvalo profesorskemu zboru na naši trgovski nadaljevalni šoli z g. prof. Školom na čelu, ki usposablja našo trgovsko mladino za življenjski boj, ki čaka našega trgovca v negotovi bodočnosti.

Da se zopet povrnem k izgledom v prihajajoči dobi, izjavljam, da upam, da se bo v kratkem že uresničila napoved predsednika vlade g. Cvetkoviča, ki je ob priliki nedavnega sestanka zborničnih tajnikov izrečno obljubil, da bodo tudi gospodarstveniki pritegnjeni k reševanju usode našega gospodarstva. Upam zlasti, da bo solidarnost našega trgovstva, ki se je ob priliki zadnjega občnega

Poročilo tajnika Skaze

»Bolj kot kdaj prej se danes zavedam dejstva, da je glavna naloga vsake stanovske organizacije, zaščititi svoje članstvo v vseh položajih in proti vsakomur, v kolikor je to v okviru zakona mogoče. V današnjih težkih razmerah je prišlo namreč naše trgovstvo v položaj, ki je zaščite še prav posebno potrebno, saj so v nevarnosti njegovi vitalni in eksistenčni interesi. Tega se je naše Združenje v polni meri zavedalo, zato je skušalo izvršiti svojo nalogo še intenzivneje kot sicer.

Največ dela in truda smo posvetili številnim uredbam, ki so jih izdala oblastva spričo naraščajoče draginje in primanjčevanja raznega najpotrebnejšega blaga. To je bilo tembolj potrebno, ker so bile zlasti protidraginjske uredbe žal po veliki večini naperjene proti trgovstvu, katerega so več ali manj jasno označevali kot krivca draginje in težkih razmer.

Ne trgovstvo so se nadalje letos zgrnila nova bremena poleg zvišanih davkov, zlasti zvišanje socialnih dajatev za nameščenecv. Socialni čut našega trgovstva sicer ni odklanjal teh novih izdatkov, ki gredo v prid nameščenstvu, ker so

Kaj prinaša današnja

številka:

Občni zbori združenj trgovcev bodo:
Ljubljana-okolica 27. III. ob 8. v »Trg. domu«
Murska Sobota 31. marca v Grajskem kinu
Ptuj-mesto 22. III. ob 19. v gostilni ge. Zupančič
Društvo trg. potnikov in zastopnikov 19. marca ob 10. v »Trg. domu v Ljubljani

Uredba o drž. računovodstvu: poglavje o drž. licitacijah
Soc. zavarovanje trgovcev
Davčni svetovalec

zborna Zveze v Novem mestu pokazala v zelo lepi obliki, postala še intenzivnejša in medsebojna povezanost še večja.

Vsi tu navedeni faktorji nam bodo skupno z našim stanovskim glasilom pomagali prebresti težke razmere, v katere smo prišli ne po lastni krivdi in ki bodo mogoče še trajale nekaj časa. Se bodo prišle boljše razmere, prišli bodo pa tudi časi, ko bo vsakomur jasno, da je slovenski trgovec pošlen in če je eden ali drugi dosegel ugodnejši položaj, ga je dosegel zgolj s svojo pridnostjo, varnostjo in rečnostjo. Prodrlo bo prepričanje, da mu je treba dati kot poštenjaku in strokovnjaku možnost, da sodeluje tudi v javnih gospodarskih vprašanjih, skratka, da kot strokovnjak na tem polju sodeluje ne samo o svoji usodi, temveč tudi o usodi svoje domovine, kateri želi vsikdar posvetiti vse svoje duševno in telesne moči. (Živahno odobravanje.)

Zatem je povzel besedo agilni glavni tajnik Franjo Skasa, ki je podal naslednje poslovno poročilo.

do neke meje zahteva časa, a treba je bilo paziti, da se te meje ne prekoračijo, da se gospodarska moč naše trgovine ne preobremeni. Proti temu so bili potrebni koraki z naše strani.

Nesrečni svetovni požar je končno tudi pri nas razmere glede življenjskih in življenjskih potrebščin tako zaostрил, da so bila oblastva primorana poseči po nedavnih prisilnih ukrepih. Določevale so se maksimalne cene in maksimalni bruto-zasluzki, ustanavljali so se prehranjevalni zavodi in uradi in končno so se uvedle karte na moko in kruh. Pri vseh teh ukrepih so se pa pojavljali nedostaki, ki so bili v škodo našemu trgovstvu in proti katerim je bilo treba nastopiti, kar je Združenje tudi storilo.

Vedno česče se je pojavljalo pomanjkanje najpotrebnejšega blaga kakor moka, soli, sladkorja, petroleja itd. Obrniti se je bilo treba nešteto krat nujno, tudi brzojavno, na kompetentna mesta, da se temu odpomore. Večinoma so bile naše intervencije uspešne.

To se bile v kratkih potezih naše glavne akcije obrambnega značaja, a bilo je še mnogo drob-

nejšega dela v tej smeri. Krošnjari so hoteli doseči omiljenje svoje že itak premalo stroge uredbe. Z navedbo številnih konkretnih deliktov, ki so jih zagrešili ti gospodje pri svojih »poslih« v zadnjem času, se nam je posrečilo na pristojnem mestu to nakano preprečiti.

Češče smo morali nastopiti za pravočasno dostavljanje železniških vozov, zlasti zaradi dobave sladkorja in izvoza lesa.

Pri Narodni banki smo morali intervenirati, ker je zavlačevala izvršitev nakazil, kar je bilo zlasti z ozirom na nedavno zvišanje tečaja nemške marke trgovstvu v veliko škodo. Deloma smo uspeli z našo intervencijo glede ukinitve vlakov, ki je še bolj utesnila tujski promet na škodo našega gospodarstva, predvsem naše trgovine. Protestirali smo proti zaračunavanju občutnih stroškov pri vzorcih brez vrednosti, ki so prišli iz inozemstva, pobijali smo šumarstvo na našem živilskem trgu v mestu, ki je zelo ogrožalo naše hranjence itd.

Ko tako podajam obračun o delu v pretekli poslovni dobi, mi je prijetna dolžnost zahvaliti se vsem onim, ki so mi stali skoro pri vseh teh akcijah ob strani. Zahvaljujem se predvsem šefu našega obrtnega oblastva dr. Senkoviču za vso dobrohotno pomoč. Prav iskrena zahvala bodi izrečena za vse številne strokovnjaške nasvete, katerih sem bil deležen s strani zborničnega tajnika dr. Plessa in konzulenta Žagarja. Končno se zahvaljujem za uspešno podporo vsem funkcionarjem Zveze, naše bojne organizacije, zlasti pa predsedniku Vidmarju in tajniku dr. Pustišku. Prosil bi samo, da mi vsi imenovani gospodje tudi v bodoče ne odrečejo svoje pomoči, ko bo moralo biti naše delo še intenzivnejše.

nekaj zanimive statistike.

iz katere je razviden napredek mariborskega trgovstva.

Konec leta 1940. je štelo združenje izvršujočih članov: trgovcev poedincev 514 ter družb, zadrug in zavodov 64, skupaj 578 obratov.

Poleg tega je ostalo konec leta v evidenci začasno ustavljenih 13 in onih, ki so trgovino opustili in še niso bili izbrisani, 12 obratov.

Lani je bilo izdanih 62 obrtnih listov, 52 pa je bilo odloženih ali uradnim potem izbranih. Protokoliranih je 142 podjetij.

Nameščenec je bilo prijavi-
lenih 125, odjavljenih pa 137 in je bilo konec leta 1940. pri mariborskih članih zaposlenih: poslovodij 64, pomočnikov 245, pomočnic 199 in ostalih nameščenec 213, skupaj 721 nameščenec.

Vajencev je bilo lani na novo sprejetih 53, učno dobo je dokončalo 39, odjavljenih je bilo 12,

Z veseljem moram ugotoviti, da se je tudi naše članstvo v preteklem letu marljivo udeleževalo v svoji stanovski organizaciji. Tu ne mislim samo na delo uprave in nadzorstva, ki je bilo lanske leto izvoljeno ter se je potem konstituiralo pod predsedstvom: g. Miloša Oseta za upravni in Ivana Kravosa za nadzorni odbor, temveč tudi ostalih članov, ki so se zbirali, bodisi v svojih strokovnih sekcijah, bodisi kot zastopniki mariborskega trgovstva z zunanjimi tovariši v naši lepi dvorani, kjer so razpravljali o aktualnih dnevnih vprašanjih, ki se tičejo gospodarstva, davkov, socialnih dajatev, regulacije cen itd. Tudi vsem tem bodi izrečena iskrena zahvala. Prosim pomoči tudi še za nadalje.

Končujem. — Ne vem, kaj nas čaka v bodočnosti, ki je z ozirom na odigravajoče se dogodke nekako tajinstvena, zastrta. Vem samo toliko, da se morajo naše delo in naši napor v označeni smeri, t. j. v zaščiti našega članstva, še povečati. Izjavljam, da se bo to tudi zgodilo. Pri vsej temni perspektivi za bodočnost pa sem mnenja, da nikakor ne smemo kloniti zaradi finančnih neprilic, temveč naš pogled mora biti vprt v bodočnost, v ono lepšo bodočnost, ki pride, ker mora priti, v dobo trajnega miru, urejenega gospodarstva in vračajočega se blagostanja — v ono dobo toliko opevanega novega reda, od katerega pa bo treba v prvi vrsti zahtevati, da postavi na pravo mesto prave ljudi. Javno gospodarstvo naj vodi praktični gospodarstvenik, med katerimi zavzema brez dvoma najvidnejšo vlogo naš jugoslovanski trgovec. (Odobrovanje.)

Tajnik g. Skaza je po obširnem poročilu o delovanju Združenja v preteklem letu podal

ostalo je 69 vajencev in 54 vajenk, skupaj 123.

Trgovska nadaljevalna šola

V šolskem letu 1939/40. je bilo vpisanih v oba razreda 62 učencev in 54 učenk, skupaj 116. Šola je dokončala 54 učencev in 53 učenk. Odličnjaki so bili ob razdelitvi spričeval v znak priznanja obdarovani s primernimi knjigami, vsem absolventom 3. razreda pa se je posebej še podarila poučna brošura »Kako postanem dober prodajalec«.

V letnik 1940/41. je bilo vpisanih v oba razreda 62 učencev in 42 učenk. Ker je bilo vpisanih 10 učenk manj nego prejšnje leto, je odpadla za 2. razred paralelka.

O gmošnem stanju združenja je obširno poročal agilni blagajnik Jure Zidanšek.

Iz blagajniškega poročila g. Zidanška

poenemamo:

Vsi dohodki združenja so znašali s prenosom salda iz l. 1939 204.980 din, in izdatki pa 182.901 din, da se je dosegel presežek dohodkov v višini 21.968 din.

Hišni sklad je imel 171.488 din dohodkov, s prenosom salda iz l. 1939 pa 412.495 din, izdatki pa 135.756 din. Hišni sklad se je zvišal na 276.738 din.

Podporni sklad je izplačal obubožanim trgovcem in vdovam ter brezposelnim nameščencem 12.170 din podpor.

Vajenski sklad je narastel od 9.729 na 11.168 din.

Podporni sklad branjecev se je dvignil od 8.891 na 9.537 din.

Vsi skladi so se zvišali v letu 1940 za 49.809 na 438.296 din.

Po podanih obširnih poročilih o delovanju Združenja v pretekli poslovni dobi je povzel besedo predsednik nadzornega odbora Ivan Kravos, ki je izjavil, da je nadzorstvo temeljito pregledalo vse poslovanje. Izredni časi so dovedli do tega, da se je moral proračun za približno 28.000 din pre-

koračiti, kar se je z razumevanjem za sedanje razmere takoj brez ugovora dodatno odobrilo. Govornik je nato predlagal razrešnico odboru. (Soglasno sprejeto.)

Obrtni referent dr. Senkovič je pozdravil zborovanje v imenu mestne občine in izjavil, da ima stalno priliko, prepričati se, kako zelo se Združenje trudi, da bi bilo kos svoji nalogi. Časi so izredno težki in zato so tembolj pohvale vredni oni mošje, ki zastavijo vse svoje sile za obrambo trgovstva in za napredek našega gospodarstva. Ugotoviti mora, da je spričo danih razmer odkazalo oblastvo trgovstvu veliko vlogo in mu zaupalo funkcijo razdeljevanja potrebščin med prebivalstvo. Trgovstvo si je svestno te naloge in je tudi prevzelo za pravilno izvrševanje vso odgovornost. Oblastvo gre trgovcem pri izvrševanju eminentno socialne naloge, razdeljevanja življenjskih potrebščin na roko in jim je hvaležno za njihov trud, ker je oblastvo s tem v nemali meri razbremenjeno. Trgovstvo

bo gotovo tudi v bodoče svoje dolžnosti pravilno izvrševalo v korist vse naše javnosti. Važen pogoj za to pa je tesna poveza-

zborničnega svetnika Ferda Pinteria.

ki je dejal, da prinaša najtoplejšše pozdrave nove Zbornice za trgovino in industrijo, ki se je šele pred kratkim konstituirala. Zbornica za TOI je bila v avgustu preteklega leta razpuščena in na čelo ji je bil postavljen komisar. Sedaj sta bili ustanovljeni dve zbornici, ločeni za trgovino in industrijo in za obrt. Obe zbornici se naslanjata na dosedanja načela in se v bistvu prav za prav nič spremenilo. Čez novo stanje se ne moremo pritoževati in bomo imeli od obeh zbornic vsi enako dobre koristi. Upa, da bosta obe zbornici složno sodelovali za napredek našega gospodarstva.

Delo Zbornice se je zadnje mesece zelo pomnožilo. Rešiti je bilo treba neštete akte, največ dela pa povzročajo intervencije, zlasti pri Prevodu, pri uradu za kontrolo cen in pri magistratu. Zbornica kontrolira naše Združenje in je ugotovila, da je vse v najlepšem redu, kar mora izrečno naglasiti. »Imam nalogo,« je dejal govornik, »da izrečem vodstvu, nadzornemu odboru in uradništvu za vestno in temeljito delo popolno priznanje.«

»Največ preglavice in dela povzroča dandanes trgovstvu razdeljevanje živil in drugih življenj-

nost v močno organizacijo, s katero ni težko delati.

Veliko pozornost so izzvala izvajanja

skih potrebščin. Trgovstvo ima dandanes izredno važno misijo in opravlja važno socialno funkcijo. Biti moramo na stališču, da se našemu gospodarstvu ne sme vzeti zasebna iniciativa, ki je tako zelo važna in potrebna. Zato je izredne važnosti intenzivno sodelovanje gospodarstva z oblastmi. Kljub temu se vedno znova ponavljajo napake, ker se ne pritegnejo gospodarske organizacije k praktičnemu reševanju gospodarskih problemov. Vsa ta vprašanja so velike važnosti in bi se lahko dobro reševala, ako bi odločujoči činitelji pritegnili k sodelovanju praktično izkušene gospodarske ljudi.

Javnosti se je polastila psihoza, da je trgovstvo krivo vsega naraščanja cen. Javnosti je treba pojasniti, da so vzroki drugod in da je trgovstvo pri tem nedolžno. Pojasniti je treba, zakaj naraščajo cene in kaj je treba storiti, da se ta vsem tako zelo neljubi val zajezi. Naše trgovstvo je solidarno, rečno in pošteno, zato tudi trgovstvo v Sloveniji ne bo propadlo, ker zaradi svojih odličnih vrlin propasti ne more. Spet se bodo povrnil časi, ko bomo lahko trgovci v miru izpolnjevali svoje dolžnosti za narod in domovino. (Veliko odobrovanje.)

Zvezin tajnik dr. Pustišek

je pozdravil zborovalce v imenu Zveze trgovskih združenj in jim želel čim več uspehov. Nato je pojasnjeval razna aktualna vprašanja, tako tudi akcijo za obrambo trgovstva pred napadi v javnosti, kar je seveda združeno tudi z izdatki. Trgovstvo bo le potem lahko postalo oni faktor, ki mu gre vidno mesto v našem življenju, ako se bo tesno oklenilo svojih organizacij, ako bo složno in ako bo pripravljeno za žrtve, kajti brez žrtve ni uspeha. V preteklosti se je pokazalo, kako potrebna nam je organizacija, v bodoče pa bo ta še bolj potrebna. Že dejstvo samo, da organizacija opozarja na razne nove predpise, upravičuje obstoj organizacije, ker je že samo s tem obvarovala člane pred velikimi kaznimi. Napadi na trgovstvo so bili v javnosti hudi, pa so zaradi uvedene obrambne akcije že precej ponehali in bodo gotovo že v kratkem popolnoma.

Intervencije glede akcije za sodelovanje trgovstva pri reševanju važnih vprašanj, zlasti prehrane, so imele uspeh. Dobili smo zagotovilo, da bodo pristojna mesta zaslišala trgovstvo, preden se izdajo važne odredbe. Minister Snoj je pravkar sporočil, da bo trgov-

stvo tesno sodelovalo z merodajnimi mesti, kar moramo vsi z zadovoljstvom pozdraviti.

Davčna bremena so se lani znatno zvišala, ker država potrebuje sredstva za obrambo. Za trgovstvo je to velik udarec, ker se je znižal hkrati tudi bruto-zaslugek. Javnost bo treba prepričati o načelu dnevnice. Ako ta princip prodre, potem pomenja to za trgovstvo zopet znaten napredek. Intervencije so imele uspeh tudi v tem pogledu, da je finančni ravnatelj odredil podrejenim organom, predvsem davkarjem, naj bodo pri ocenjevanju uspeha gospodarskih in zlasti trgovskih obratov v preteklem letu uvidevni in bolj širokogrudni.

Težki časi, ki jih vsi preživljamo, imajo za posledico, da se naše trgovstvo v določenih smereh tesno organizira. Pri Zvezi se ustanavljajo vedno nove sekcije trgovcev z določenimi predmeti. Končno je tajnik dr. Pustišek opravičil predsednika Zveze Stana Vidmarja, ki ga je bolezen priklenila na posteljo, tako da se tega zborovanja ne more udeležiti.

G. Hinko Sax je nato poročal v imenu

kuratorija Simon Novakove ustanove

»Minulo leto je bilo za Simon Novakovo ustanovo precej mirno in brez posebnih dogodkov. Zaradi pomanjkanja sejnega materiala sta bili od zadnjega običnega zbora združenja samo dve seji kuratorija, na katerih so se obravnavale tekoče zadeve.

Omeniti moram, da je dolgoletni nadzornik in upravitelj ustanove hiše, katerega si je za vsako triletno funkcijsko dobo izvolil kuratorij, g. Ivan Prešern, v preteklem letu resno obolel in ni mogel več opravljati nadzorstva nad hišo. Zato je kuratorij izvolil za novega nadzornika Ivana Klančnika, ki je radevolje prevzel ta ne ravno zavidanja vredni posel. G. Klančnik posveča vso potrebno skrb za red v hiši, kar mu je nekoliko olajšano s tem, da se nahaja njegov poslovni lokal v neposredni bližini hiše, da lahko vse vidi. Celih devet let je g. Prešern

z veliko vnemo opravljal nadzorstvo nad hišo, za kar mu s tega mesta izrekam najtoplejšo zahvalo z željo, da bi čimprej okreval od zahrbitne bolezni, ki ga je napadla.

Ko je lani novoizvoljeni kuratorij prevzel svoje posle, je našel ustanovno hišo v zelo dobrem stanju, vendar pa so se morala izvršiti tudi lani nekatera nujna pravila in se je pri ogledu hiše pokazalo, da bo treba še več popravil, ker je strogo paziti na to, da hiša ne propade in da ostane za čim daljšo dobo ohranjena svojo mu zvišenemu namenu, toda zaenkrat se bomo še lahko izognili večjim investicijam.

V hiši stanuje sedaj sedem plačujočih strank in je proti plačilu oddana tudi dvoriščna klet, brezplačnih stanovanj je pa oddanih sedaj osem.«

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani
ima XVII. letni redni občni zbor v sredo dne 19. marca 1941 (sv. Jožef) ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani »Trgovskega doma«, Gregorčičeva ulica.

Dnevni red:

1. Otvoritev in poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo revizorjev.
5. Volitev novega odbora (predsednika, 9 odbornikov in predsednika razsodišča).
6. Volitev dveh preglednikov računov.
7. Določitev članskih prispevkov.
8. Samostojni predlogi.
9. Slučajnosti.

NB. Občni zbor je sklepčen ob napovedani uri, če je prisotna vsaj tretjina vseh rednih članov. Sicer se vrši pol ure nato drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom ter je sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

Morebitne samostojne predloge je treba po društvenih pravilih (§ 16. točka e) naznaniti odboru najmanj 5 dni pred občnim zborom in jih mora podpisati vsaj 5 rednih članov.

Ustanovni in častni člani imajo le posvetovalen glas.

G. Franjo Majer je nato poročal o izvršitvi sklepa lanskega občnega zbora, naj se del razpoložljive glavnice naloži v kaki nepremičnini. Odbor je res nakupil v Radvanju pri Mariboru tik ceste lepo stavbišče v izmeri 14.380 m² za okroglo 302.000 dinarjev. Nakup je zelo ugoden in se mora Združenje uvidevnosti enega svojih članov zahvaliti, da je tako ugodno naložilo z bogatimi obrestmi del svojih sredstev. Stavbišče se bo parceliralo in bo gotovo prav živahno povpraševanje po stavbiščih, ker se v tem delu mesto vedno bolj širi na periferijo. Občni zbor je vzel nakup parcele z zadovoljstvom na znanje.

Namesto obolelega člana g. Prešerna je moral njegovo mesto v kuratoriju Simon Novakove ustanove za potrebne bišve trgovce prevzeti g. Ivan Klančnik. G. Prešernu je bila za njegovo devetletno delo izrečena globoka zahvala zborovanja.

G. Vrisk je pozdravil zborovanje v imenu Pomočniškega zbora in se je zahvalil za gmošno podporo. Prosil je principale, naj imajo v teh hudih časih potrebno uvidevnost in naj svojim nameščencem regulirajo plače in jih spravijo s stalno naraščajočo draginjo v sklad.

V nadaljnjem poteku občnega zbora so bile iznešene razne želje in tudi pritožbe. G. Uršič je želel, naj se blago po veletrgovcih bolj enakomerno razdeljuje detajlistom. G. Voršič je kritiziral v imenu trgovcev s tekočim gorivom neupravičene odtegljaje za vsako malenkost pri voznjah za državni erar. Napravijo naj se koraki, da se bo s 1. aprilom t. l. razveljavila določba glede omejevanja voženj z osebnimi avtomobili, kakor je bilo svojčas obljubljeno.

Predsednik Miloš Oset je apeliral na članstvo, naj se tesno oklene svojega stanovskega glasila »Trgovskega lista«. Vsak trgovec naj bo nanj naročen, ker to zahteva stanovska dolžnost. Le če bodo vsi trgovci naročeni na list, bo ta lahko v polni meri zadoščal svojim nalogi.

S prošnjo, naj se prihodnjo nedeljo člani v čim večjem številu udeležijo koncerta Trgovskega pevskega društva v Marenbergu, je predsednik Miloš Oset zaključil izredno uspešno občni zbor Združenja trgovcev za mesto Maribor.

Občni zbor Združenja trgovcev za ptujsko okolico

V četrtek 6. marca je bil v spodnji dvorani Narodnega doma občni zbor Združenja trgovcev za ptujsko okolico.

Občni zbor je bil dobro obiskan ter ga je otvoril predsednik Ivan Rašl, ki je po konstataciji sklepčnosti zbora pozdravil vse zborovalce, imenoma pa zastopnika Zbornice za TOI zborničnega svet-

nika Milka Senčarja ter zastopnika Zveze trg. združenj tajnika dr. Pustiška.

Predsednik se je nato spominjal umrlega člana Davorina Tombaka, ki je mnogo delal za napredek trgovskega stanu in njegovih organizacij ter vodil 10 let združenje. Zborovalci so pietetno počastili njegov spomin.

Predsednik Ivan Rašl

je nato podal naslednje poročilo:

Ze nekaj let ugotavlja trgovstvo na svojih skupščinah svoj težavni položaj, ki ga je povzročila svetovna gospodarska kriza ter razne od nje povzročene uredbe kakor o kmečki zaščiti, zaščiti denarnih zavodov itd. Toda takrat je bilo še vsega blaga v izobilju, ni pa bilo zadostnega povpraševanja po njem in zato so se morali prodajati kmetijski proizvodi prav cenoeno.

Vojna pa je povzročila, da so se za trgovino razmere znatno poslabšale. Nastalo je veliko pomanjkanje blaga, kar onemogoča trgovcu vsako redno poslovanje. Najhuje pa je prizadeta podeželska trgovina. Mal podeželski trgovec ne more dobiti več pri svojem dosedanjem dobavitelju zadostnih količin blaga, ker ga tudi ta ne dobi v takih množinah, da bi lahko oskrboval svojo detajlno trgovino in svoje dosedanje odjemalce. V prvi vrsti skrbi seveda za svojo detajlno trgovino, a le drobec ostane tu ali tam za kakakega odjemalca na deželi. Možnosti za nabavo blaga drugod pa podeželski trgovec nima, ker se vsakdo sklicuje na to, da mora oskrbovati svoje stare dolgoletne odjemalce.

Nepravilno favoriziranje zadrug na škodo trgovstva

Pri aprovizaciji se daje prednost zadrugam in celo takim zadrugam, ki niso imele nikakega življenjskega pogoja in so obstajale samo še na papirju, prav tako pa tudi zadrugam, ki se ustanavljajo šele sedaj. Tem zadrugam se dajejo večji kontingenti kontroliranega blaga na razpolago kakor trgovcem, ki s fakturami in tovarnimi listi dokazujejo svojo potrebo po blagu pred 1. septembrom 1939., a kljub temu ne dobivajo niti četrtine dokazano potrebne količine.

Razdeljevanje blaga pa je bilo občutno prizadeto tudi radi številnih novih predpisov, ki se tičejo zatiranja draginje, kontrole cen in prijavljanja zaloga. Poslovanje trgovine je danes v znaku negotovosti, ki izključuje solidno delo na podlagi zdrave konkurence.

Da se preprečijo škodljive posledice za trgovino pri določevanju in kontroli cen, je potrebna nujna revizija vseh dosedanjih predpisov ter izdaja novih s sodelovanjem in v soglasju s praktičnimi gospodarskimi zastopniki.

Pomanjkanje blaga povzroča tudi stalno padanje prometa trgovinskih obratov, fiskalna bremena pa se v nasprotju s tem vedno zvišujejo. Resno se vprašujemo, kje naj dobi država sredstev, če bo trgovski stan kot največji in najboljši davkoplačevalec uničen? In kaj bo potem z našim narodnim kapitalom, ki ga predvsem zbira trgovina.

Posebej moram omeniti nered pri občinskih prehranjevalnih uradih, kar dokazujejo številne pritožbe, ki jih je naše združenje za svoje člane odposlalo na pristojna mesta. Žal, moram ugotoviti,

da se te pritožbe rešujejo prav s polževo hitrostjo.

Dogaja se, da se izdajajo karte občanom z večjo posestjo, dočim se socialno šibkejši odslavlja brez teh, z izgovori, da jih je zmanjkalo ali da jim ne pripadajo. Prav tako se ne razdeljuje moka trgovcem pravično.

Velik nered vlada že precej časa v preskrbi maloprodajalcev s soljo. Trgovcem, ki so potrebovali mesečno po par ton soli, se dodeljuje po ena ali dve vreči soli. Združenje je zaradi tega nekajkrat interveniralo na pristojnih mestih, vendar se položaj do danes ni znatno izboljšal. Združenje je dostavilo svojo predstavko v pogledu reorganizacije prodaje soli monopolski upravi ter poudarilo, da se solidarizira z zahtevami beograjske trg. zbornice, ki so bile objavljene v noveletni številki »Trgovskega lista«.

Mednarodni dogodki so povzročili prav težko gospodarsko stanje tudi pri nas, ki ga občutimo zlasti v pomanjkanju blaga, kar je zopet povzročilo znatno zvišanje cen. V svobodno trgovino so posegle oblasti ter izdale celo vrsto predpisov. Te uredbe in predpisi pa so bili izdani na hitro in brez sodelovanja gospodarskih ljudi, zato so se kaj kmalu pojavili veliki njihovi nedostatk. Združenje je imelo v zvezi s temi predpisi prav obilo posla.

Posebej je tu omeniti nered v občinskih prehranjevalnih uradih, ki v nekaterih občinah poslujejo popolnoma samovoljno, ne ozirajo se na predpise. V ilustracijo navajam samo občinski prehranjevalni odbor pri Sv. Vidu, kjer sta župan in tajnik podpisala odločbo, s katero sta izključila trgovca, ki je član prehranjevalnega urada, od prodaje moke, ne da bi se zadeva obravnavala na seji tega odbora. Prav tako izvršuje vse posle tega urada tajnik sam, brez sei in sklepov prehranjevalnega odbora. S takim nedopustnim postopanjem si oblasti ne morejo ohraniti potrebne avtoritete. Nujno je, da nadzorna oblast skrbi, da bodo občinski prehranjevalni uradi pravilno delali.

Proti nameravani uvedbi prodaje olja po aprovizacijah brez posredovanja trgovcev je združenje odposlalo 4 protestne brzojavke in to na ministra za trgovino in industrijo, pomočnika trgovskega ministra, na Prizad in na direk-cijo zunanje trgovine.

Banski upravi sta bile dostavljene predstavitka za revizijo uredbe o minimalnih mezdah ter pritožba proti odločbi sreskega načelstva o maksimiranju bruto-zasluzka v nadrobni trgovini.

Poštni direkciji v Ljubljani pa je bila dostavljena predstavitka za zopetno uvedbo drž. potniško-poštne prometa na krožni progi iz Ptujja v Slovenske gorice in nazaj.

V obrambni sklad je prispevalo združenje skupno z nabranimi članskimi prispevki znesek 4900 din.

Za božičnice raznim šolam je bilo darovano din 350—, za ob-

stalno naraščajoča draginja je povzročila številne krivične napade na trgovski stan. Trgovstvo je bilo primorano organizirati proti tem napadom svojo obrambo. Pri Zvezi je osnovan ožji odbor za določanje smernic obrambnega dela. Ustanovljen je bil tudi poseben obrambni sklad, v katerega so prispevala vsa združenja primerne prispevke. Na naš poziv so se odzvali tudi nekateri naši člani, ki so tudi po svoji moči podprli ta sklad. Zamisel je bila posrečena. Dosedanji uspeh obrambnega dela je prav zadovoljiv.

Gospodarski položaj se je v našem okraju zaradi izredno slabe letine zelo poslabšal. Prizadete so bile zlasti naše vinorodne Haloze, ki niso dosegle niti desetino svojega povprečnega pridelka. Prebivalstvo Haloze je potrebno nujne pomoči, ki naj se mu nudi s primernim zaslužkom pri javnih delih, ki so baš tu nujno potrebna.

Težki časi, ki so nastopili za trgovino, nam nujno narekujejo, da strnemo svoje vrste v borbi za svoj obstanek. Za ceno složnosti svojega stanu je treba pozabiti vsa osebnna nasprotja, vse osebne koristi smo dolžni žrtvovati v korist celote. Le tako strnjeno nam bo mogoče prijadrti s svojo barko po razburkanem morju v varen in miren pristan.

Glasno odobravanje je sledilo tem besedam predsednika, nakar je sledilo tajniško poročilo g. Mišiča.

Tajniško poročilo

mejno šolstvo pa din 965—. Skupaj torej din 1315—.

Združenje je tudi v minulem letu vzdrževalo svoj 6mesečni trgovsko nadaljevalni tečaj za učence in učenke svojih članov. Tečaj je bil od 1. aprila do konca septembra. Tečaj je imel tedensko po 8 učnih ur. Imel je dva oddelka. V prvem oddelku je bilo vpisanih 16, v 2. pa 13 vajencev in vajenk.

Statistika članstva

Koncem leta 1940. je bilo pri združenju včlanjenih 197 rednih in 2 prostovoljna člana.

Vseh trgovin na debelo je bilo 11, večinoma z deželnimi pridelki, nekatere od teh začasno ne obratujejo. Trgovin na drobno je 186, od teh največ z mešanim blagom 93, z živino 34, z deželnimi pridelki in sadjem 13 itd.

Vajencev in vajenk je bilo ob koncu 1940. 50 (za 8 več kot pred enim letom), pomočnikov 24 (za 7 manj) in 16 pomočnic.

Delo tajništva je bilo živahno, za kar pričča veliko število prejetih in odposlanih dopisov ter okrožnic in opominov.

Združenje je bilo zastopano na vseh sejah glavnega odbora Zveze po svojem predsedniku.

»Trgovski list« se je med članstvo precej razširil.

K zaključku poročila je omeniti še težkoče, ki jih je imelo združenje za dovolitev uporabe učilnice na našem tečaju. Vse prošnje, ki smo jih dostavili na tukajšnje šole, so bile odklonjene, kar pač ne more dati dobrega izpričevala ptujskim prosvetnim razmeram. V skrajni sili smo bili primorani zateči se k društvu »Narodna Čitalnica«, ki nam je dovolilo uporabo male dvorane, in to brezplačno. »Narodni čitalnici« smo dolžni zato posebno zahvalo, zato predlagam, da se to objavi javno v dnevnih časopisih. (Odobrava-nje.)

Tajnik Mišič je nato poročal tudi o blagajniškem stanju združenja. Vsi dohodki so znašali 31.422 dinarjev, vsi izdatki 28.924 din. Fond trg. nadaljevalnega tečaja se je zvišal od 1775 na 3321 din.

Bilačca izkazuje čisto premoženje v višini 52.183 din in se je lani povečalo za 4044 din.

Proračun predvideva 29.900 din izdatkov in 30.300 din dohodkov. Vpisnina in članarina ostaneta neizpremenjeni. Za prijavo nakupovalca se plača pristojbina 50 din.

Vsa poročila je občni zbor soglasno odobril, ravno tako tudi proračun. Soglasno je bilo sprejeto tudi poročilo nadzornega odbora, ki ga je prečital tajnik, ker je bil g. Krajec vpoklican k vojakom. Občni zbor je soglasno pri-trdil predlogu nadzornega odbora, da se podeli upravi združenja razrešnica.

Predsednik Rašl je nato poročal o sklepu Zveze, da se predlaga

uvedba popolnega nedeljskega po-čitka v vsej dravski banovini. O tem predlogu se je nato razvila živahna debata, vendar pa večina navzočih trgovcev z mešanim blagom ni bila za ta predlog.

Predsednik Rašl je nato poročal o »Trgovskem listu«, ki je danes slehernemu trgovcu nujno potreben. Vsak trgovec z mešanim blagom bi moral biti naročen na vse tri številke »Trgovskega lista«, ker le na ta način bo zadostno in pravilno informiran o vseh stvareh, ki so važne za njegovo poslovanje. Vsak trgovec pa tudi zmoro mesečno naročnino 15 din za »Trg. list«. Naj zato vsi podpišejo predložene naročilnice in jih izročijo tajniku.

Predlogi uprave

Uprava je predložila skupščini naslednje predloge:

1. Obnovi naj se prepoved o razdeljevanju noveletnih daril. Kazen 1000 din naj se steka v fond za trg. nadaljevalni tečaj.

2. Vsi nakupovalci se morajo javiti združenju in plačajo 50 din, nakar dobe posebne legitimacije.

3. Zveza in Zbornica naj pravčasno intervenirata, da bo smel velezakupnik soli prodajati sol le trgovcem-detajlistom, ne pa tudi na drobno ali zasebnikom.

4. Zveza in Zbornica naj tudi intervenirata pri banski upravi, da se odpravi nered v obč. prehranjevalnih uradih.

Z odobravanjem so bili vsi ti predlogi sprejeti.

V imenu Zveze se je zahvalil za pozdrave tajnik dr. Pustišek ter nato podal obširno poročilo o delu Zveze ter o najvažnejših vprašanjih, ki se tičejo trgovine. Njegovo poročilo so sprejeli zborovalci z vidnim zadovoljstvom.

Pri slučajnostih so člani podali številne pritožbe o poslovanju obč. prehranjevalnih uradov. Tako se je pri Sv. Barbari ustanovila za-druga, ki še ni registrirana, prehranjevalni urad pa je odzvel večje število odjemalcev trgovcem ter hoče, da sedaj ti odjemalci kupujejo pri zadrugi, čeprav niti niso njeni člani.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 8. marca navaja naslednje spremembe (vse številke v milijonih din): Kovinska podloga se je zvišala za 1,05 na 2.791,2.

Devize izven podloge so narasle za 47,5 na 936,06.

Vsota kovane denarja se je zvišala za 21,1 na 412,2.

Posojila so se skupno povečala za 159,7 na 1.843,6, in sicer so narasla menična posojila za 158,3 na 1.786,6, lombardna pa za 1,4 na 59,03.

Vrednostni papirji so izkazani z 294,1 (— 28,0), razni skladi pa z 20,2 (— 22,0).

Eskont bonov za drž. obrambo se je dvignil za 61 na 7.189.

Razna aktiva so narasla za 29,1 na 2.296,1.

Obtok bankovcev se je povečal za 88,0 na 14.060,9, obveznosti na pokaz pa so padle za 23,5 na 3.486,3.

Obveznosti z rokom so narasle za 200 na 900.

Razna pasiva so se povečala za 5,7 na 362,9.

Skupno kritje znaša 25,45%, samo zlato pa 20,96%.

Obrestna mera je ostala še nadalje neizpremenjena.

Novega drž. posojila je bilo v Italiji podpisano po izjavi fin. ministra za 18 milijard lir.

Glavna letna skupščina delničarjev Italijanske banke bo 29. marca. Delničarjem se bo predlagalo, da se izplača 6% na dividenda.

Banca Commerciale v Milanu je imela lani 36,4 milijona lir čistega dobička ter bo izplačala 4% divi-

dendo, 5 milijonov lir pa bo dodeljeno rezervnemu fondu.

Delniških bank je bilo v Nemčiji 1. 1940. 251, za eno več ko 1. 1939. Število zasebnih bank se je zvišalo od 525 na 535.

V britanske denarne zavode je bilo pretekli teden naloženo 15,8 milijona funtov, za 1,5 milijona več ko prejšnji teden. Poleg tega je bilo podpisano za 8,9 milijona funtov novega 2,5% vojnega posojila, za 6,3 3% vojnega, za 8,3 starega vojnega in za 0,5 milijona funtov brezobrestnega vojnega posojila.

Naš dolg Nemčiji se je znova zvišal

Zadnji izkaz o stanju naših kliringov z dne 8. III. navaja naslednje izpremembe (vse številke v milijonih dotične valute):

Aktivni kliringi:		8.3.	28.2.
Bolgarska din		2,49	0,94
Francija fr. fr.		3,53	3,04
Franc. kolonije fr. fr.		4,94	4,94
Nizozemska fl.		6,84	7,01
Norveška din		0,48	0,48
Finska din		2,12	2,12
Pasivni kliringi:			
Madžarska din		96,12	98,05
Poljska din		18,51	18,51
Romunija din		3,34	3,34
Slovaška Ks		25,12	24,58
Češko-Moravska Kš		82,12	79,88
Turčija din		1,63	2,90
Nemčija RM		65,17	60,54
Italija din		13,85	14,69
Belgija din		3,37	3,71
Danska (zbiralni) din		2,80	2,84
Danska, likvidacijski račun din		2,74	2,73

Uradni dan Zbornice

za trgovino in industrijo v Ljubljani, bo za Ptuj-okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dol. Lendavo, v četrtek, dne 20. marca v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj, Narodni dom.

Združenje trgovcev za srez Ljubljana okolica

obvešča članstvo Združenja, da bo 22. redna letna skupščina Združenja v četrtek dne 27. t. m. točno ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Trgovskega doma z običajnim dnevnim redom. Samostojni predlogi se morajo vložiti pri upravi najkasneje 3 dni pred običajnim zborom (čl. 17. pravil). — Uprava združenja.

Združba trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti

ima XX. redno glavno skupščino v ponedeljek 31. marca ob pol 10. uri dopoldne v dvorani »Grajskega kina« v Murski Soboti.

Dnevni red:

1. Otvoritev zborovanja, imenovanje zapisničarja in 2 overovalce;
2. Pozdrav predsednika;
3. Odobritev zapisnika zadnje skupščine;
4. Poročila: a) predsedniško, b) tajniško, c) blagajniško, nadalje poročila šolskega vodstva dvorazredne trgovske šole in šolskega vodstva strokovne nadaljevalne šole;
5. Poročilo nadzornega odbora in predlog za razrešnico;
6. Proračun za leto 1941;
7. Samostojni predlogi uprave združenja trgovcev;
8. Samostojni predlogi članov in vekeji;
9. Zaključek skupščine.

Pojasnila k dnevnemu redu:
Zapisnik zadnje glavne skupščine se ne bo čital, ker je bil objavljen v »Murski Krajini« v štev. 19—32 1940. leta. Računski zaključek in proračun za leto 1941 bosta objavljena v prostorih združenja. Takisto bodo v prostorih združenja objavljeni vsi sklepi, ki jih bo ta skupščina sprejela in to v rokih, ki jih določa zakon.

Samostojni predlogi članov in sekcij morajo biti predloženi upravi združenja najkasneje do 27. marca t. l. do 12. ure. Predložiti jih smejo samo tisti člani, ki so poravnali svoje članske obveznosti do konca leta 1940, sicer bodo zavrnjeni. (Slednje ne velja za članke, ki so pridobili članstvo v letu 1941.)

Skupščine se smejo udeležiti samo člani imetniki obrtnih pooblastil. Udeležba na skupščini po pooblaščenju ni dovoljena, razen v primerih, kjer tvorijo članstvo javne trgovske družbe. (Čl. 14/1 pravil.) Za vse članke je udeležba na skupščini obvezna. Izostanki morajo biti s tehničnimi opravičili pismeno javljeni upravi združenja, sicer se predpišejo denarne globe. (Za članke izven Murske Sobotice 20 din, za članke iz Murske Sobotice pa 50 din.)

Skupščina je sklepna ob določenem uri, če je prisotna vsaj ena tretjina od skupnega števila članov, sicer se vrši eno uro kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih.

Na skupščini se bo razpravljalo samo o vprašanjih, ki so postavljena na dnevni red.

Predsednik: Franc Čeh.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce,

da so v prejšnjem mesecu dostavljeni plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga!

Za čuvanje pravice zavarovanca do pokojnine je potrebno, da so zavarovalni prispevki dejansko plačani!

Te opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuščajo odlašanja.

Uredba o državnem računovodstvu

»Službene novine« z dne 10. III. so objavile uredbo o državnem računovodstvu. Uredba je velike važnosti ne le za državno gospodarstvo, temveč tudi za zasebno gospodarstvo, ker je le malo zakonov, ki bi tako globoko posegali v javno upravo in tudi v zasebno gospodarstvo. Treba upoštevati samo to, da gre skoraj 60% vseh državnih materialnih izdatkov za razne dobave in licitacije. Dosedaj je veljal srbski zakon o državnem računovodstvu iz l. 1910. Ta zakon je v mnogem oziru že zastarel, vendar pa tudi ni bil tako slab, kakor se je dostikrat govorilo v javnosti. Nato se je izdelal l. 1934. nov zakon, ki pa ni stopil v veljavo. Glavni razlog za to je bil, ker je bil izdelan na načelu ločitve proračuna za državno upravo in za gospodarska podjetja in ustanove, dočim so vztrajali takratni politični faktorji na načelu enotnosti proračuna. Nova uredba stopi v veljavo 1. aprila.

Uredba o državnem računovodstvu je precej obsežna in ima uvodna določila, 6 poglavij in prehodna določila, skupno 255 členov.

Državne pogodbe

§ 113. Vse nabave, dela, zakupi in ostale usluge, ki povzročijo za državo izdatke, se morajo izvršiti z javnimi licitacijami. Izjeme so dopustne samo v primerih, navedenih v čl. 147. in 157. te uredbe.

§ 114. (1) Z naredbom za izvršitev posla odredi pristojni naredbodavec tudi način sklenitve pogodbe.

(2) Z odlokom o odstopitvi posla ali odobritvi pogodbe izvrši pristojni naredbodavec angažiranje izdatkov ter mora ta naredba vsebovati vse, kar navaja § 39. odst. 2.

(3) Pri izdaji naredbe po točki (1) pristojni naredbodavec ne sme deliti posla na več delov, da bi se izognil izvršitvi posla na način, ki je predviden po § 113. odst. 1.

§ 115. (1) Če je ocenjena vrednost posla večja ko 300.000 din in manjša ko 1.000.000 din, je potrebno predhodno soglasje finančnega ministra samo za naredbo o izvršitvi posla (§ 114.). Izjemno za posle po § 147., toč. 5. je potrebno to soglasje tudi za posle, ki presegajo vrednost 100.000 din.

(2) Če je znesek angažiranega izdatka večji od 1 milijona din se mora zahtevati predhodno soglasje fin. ministra samo za odlok o odstopitvi posla ali odobritvi pogodbe še soglasje predsednika in podpredsednika ministrskega sveta.

§ 116. (1) Fin. minister izdaja odloke o soglasju po §§ 115., 147. točka 17. in 18. in § 180. in 182. odst. 1. toč. 1. po predhodnem zaslišanju odbora za presojo državnih nabav (§ 117.).

(2) Pristojni naredbodavec, zahtevajoč soglasje, mora dostaviti fin. ministru naredbo za izvršitev posla in občne in posebne pogoje kakor tudi vse podatke za presojo dotične potrebe, če pa gre za primer po § 115. odst. 2. tudi utemeljeno mnenje, kateri ponudnik je najbolj ugoden ter vse akte javne licitacije oz. pogodbe in vse podatke za presojo ugodnosti ponudbe.

(3) Če je potrebno soglasje predsednika in podpredsednika min. sveta, predloži po danem svojem soglasju predmet predsedniku min. sveta.

(4) Soglasnost se zapiše na naredbo za izvršitev posla.

Uvodna določila so navedena v členih 1. do 6. Prvo poglavje govori o državnem proračunu ter obsega člene 7. do 64. Drugo poglavje govori o računovodstveni in blagajniški službi ter obsega člene od 65. do 112. Tretje poglavje govori o državnih pogodbah in licitacijah. To poglavje je zlasti važno za gospodarske ljudi in zato prično objavljati najprej to poglavje. To poglavje je tudi največje in obsega člene 113. do 186. Četrto poglavje govori v členih 187. do 213. o državnem premoženju, peto v členih 214. do 236. o samostojnih državnih ustanovah in šesto poglavje v členih 237. do 246. o kontrolni službi. Prehodna določila so navedena v členih 247. do 255.

Zaradi obsežnosti uredbe o državnem računovodstvu jo moramo objavljati v vseh številkih »Trgovskega lista«, ker drugače je ne moremo objaviti do 1. aprila, ko stopi v veljavo. To znova dokazuje, kako potrebno je, da se trgovci naročeni na vse tri številke »Trgovskega lista«.

(5) Pogoji se po izdanem soglasju ne morejo menjati.

(6) Določbe prejšnjih odstavkov veljajo tudi za samostojne drž. ustanove, razen za upravo drž. monopolov.

§ 117. Odbor za presojo drž. nabav je posvetovalni organ fin. ministra.

Ustanovi se pri fin. ministru ter šteje 10 članov, od katerih štiri določi fin. minister, 2 vojni, po enega pa prometni, gradbeni, trgovinski, in sicer iz vrst načelnikov svojih resorov. Načelnik oddelka drž. računovodstva fin. ministrstva je predsednik odbora po položaju. Namestnika predsednika imenuje fin. minister. Minister, v čigar pristojnost spada predmet, o katerem naj se izjavi odbor, mora imenovati vsaj enega referenta iz vrst svojih strokovnjakov-uradnikov. Odbor more sklepati, če je navzočih vsaj šest članov.

§ 118. Če naj se sklenejo posli, ki bi obremenili več proračunskih let, mora naredbodavec pred izdajo naredbe za izvršitev posla nabaviti si soglasje fin. ministra.

Pogoji

§ 119. (1) Naredbodavec mora za vse posle, po katerih se sklenejo pogodbe na podlagi licitacije, predhodno predpisati pismeno pogoje.

(2) Za posle, ki se sklenejo z neposredno pogodbo ali na podlagi pismenih ponudb odloča pristojni naredbodavec o predhodnem predpisu pismenih pogojev po naravi posla. Če pristojni naredbodavec odloči, da se predhodno ne predpišejo pismeni pogoji, mora določiti v naredbi za izvršitev posla vse, kar je po § 120. potrebno za racionalno izvršitev posla.

(3) V vseh primerih, ko narava posla to dovoljuje, se mora poleg predpisanih pogojev določiti tudi obrazec (model, načrt, tip, vzorec).

§ 120. Pogoji so splošni in posebni.

Splošni pogoji vsebujejo določbe o sposobnosti ponudnikov, varščini ter o posledicah neizvršenih pogodb glede varščine.

Posebni pogoji vsebujejo določila o načinu izvršitve posla (§ 113.), o količini, kakovosti in dimenzijah, o roku in kraju izvršitve posla, o preizkušnji, presoji in sprejemu, o načinu izplačila ko tudi določbo, katero sodišče je pristojno za razpravo o sporih po § 175.

Če to narava posla zahteva, se mora v posebnih pogojih objaviti tudi njegova ocenjena vrednost ter

določiti maksimalne meje za odstop od določene kakovosti ali dimenzij.

Če se mora določiti obrazec (§ 119. odst. 3.), izvrši to strokovna komisija, ki jo imenuje pristojni naredbodavec. Ta komisija mora potrditi obrazec s svojimi podpisi in pečati.

Če se obrazci po naravi predmeta ne morejo določiti, predpiše se z opisom ali s skicami in ti opisi oz. skice se morajo potrditi s podpisi in pečati.

V pogojih se mora povedati, če se ponudbe sprejemajo za ves posel ali za njegove posamezne dele. Pristojni naredbodavec je dolžan, da v vseh primerih, kjer to dovoljuje posel, omogoči vlaganje delnih ponudb, da se omogoči udeležba v čim večjem številu ponudnikov.

Ne smejo se predpisati pogoji, ki so nasprotni določbam te uredbe. V pogojih se mora izrečno navesti, da v vsem veljajo določbe te uredbe.

Pogoji so sestavni del pogodbe o izvršitvi posla. Za vse posle, katerih vrednost znaša nad 300.000 din, se morajo ti pogoji pred izdajo naredbe za izvrševanje posla dostaviti pristojnemu državnemu pravobranilstvu, ki mora poslane pogoje najnujnejše oceniti ter o njih podati svoje mnenje in pripombe. Za splošne pogoje se more dobiti generalna soglasnost državnega pravobranilstva, za posebne pa samo, v kolikor se za nje more določiti enako besedilo z ozirom na enakost poslov.

§ 121. Sposobnost ponudnikov vsebuje njih moralno, materialno in strokovno sposobnost za izvršitev posla ter se potrjuje s potrdilom oblasti oz. pristojne ustanove za gospodarsko delavnost, kateri pripada posel, ki se naj izvrši.

V posebnih pogojih se mora natančno določiti oblast oz. ustanova, ki naj izda potrdilo o sposobnosti, izdano potrdilo pa velja eno leto. Katera oblast oz. ustanova bo pristojna, določi trg. ministristvo.

Varščina (kavcija)

§ 122. Ponudnik mora položiti varščino (kavcijo).

Varščina služi kot garancija, da bo ponudbenik zadostil svojim obveznostim. Na položeno varščino ima država pravico pred vsemi upniki.

Varščina znaša za domače ponudnike 5%, za tuje brez ozira na državljanstvo opolnomočenca pa 10% od ocenjene vrednosti posla. Pristojni naredbodavec more v izjemnih primerih določiti tudi večji znesek varščine. Če se zaradi narave posla ocenjena vrednost ne določa, se določi višina varščine v posebnih pogojih. Kot tuji ponudnik v smislu te uredbe se smatra lastnik obrata, ki ni registriran pri naših oblastvih po določbah obrtnega zakona in drugih posebnih zakonih.

Država se ne more zavezati na plačevanje obresti od položene varščine.

Položena kavcija se more zamenjati z isto vrsto kavcije (§ 124.). Če zahteva jamčevalec izmenjavo položene varščine z drugo vrsto varščine, odloči o tem naredbodavec in proti njegovemu odloku ni pritožbe. Izmenjava kavcije se more dovoliti največ dvakrat. Za vsako drugo izmenjavo je potrebno predhodno dovoljenje finančnega ministra.

Kadar se po § 170. odst. 2. dogovori plačilo vnaprej, odloči pristojni naredbodavec, če je sopolgodbenik dolžan, da za dogovorjene predjume položi posebno varščino. Poleg varščine iz § 124. more biti posebna varščina za dogovorjene predjume tudi v garantni listini tujih denarnih zavodov, če predhodno to odobri finančni minister.

Izjemoma od odst. 1. ne polagajo varščine samostojne in druge državne ustanove, banovinska gospodarska podjetja in ustanove ter gospodarska podjetja, v katerih je država deležna z več ko 80% delniškega kapitala.

§ 123. Blagajna, pri kateri se polaga varščina, izda ponudbeniku poleg reverza tudi duplikat reverza.

Položena varščina se vrača samo po naredbi pristojnega naredbodavca, ki je izdal odlok o izvršitvi posla, zaradi katerega je bila položena varščina, in sicer proti vrnitvi reverza.

Kot varščina služi:

1. gotovina,
2. državne in od države garantirane obveznice ter blagajniški boni in zapisi,
3. papirji, ki notirajo na borzi in katere označi fin. minister kot sposobne za jamčevino,
4. garancijske listine denarnih zavodov v državi,
5. vložne knjižice DHB, Poštne hranilnice in samoupravnih hranilnic.

§ 125. Državne in od države garantirane obveznice ko tudi blagajniški zapisi in boni se sprejemajo kot varščina po njih nominalni vrednosti.

V primeru neizvršenja obveznosti se obračuna varščina, položena v drž. ali od države zajamčenih obveznicah, v korist države po borznem tečaju na dan prodaje. Če gre za državne vrednostne papirje ima fin. minister pravico, da jih uporabi za povečanje amortizacije dotičnega državnega dolga in odrediti njih obračun po zadnjem srednjem borznem tečaju, ki je veljal na dan odloka o odvzemu varščine v korist države.

§ 126. Papirji iz § 124. toč. 3. se sprejemajo kot varščina v vrednosti ¾ zadnjega srednjega borznega tečaja, ki je veljal na dan polaganja, v primeru neizvršitve prevzetih obveznosti pa po borznem tečaju na dan prodaje.

§ 127. Kot varščina po § 124. toč. 4. se morejo sprejeti samo garancijske listine registrirane po fin. ministristvu oz. od finančnih direkcij. Finančni minister bo predpisal pogoje za registriranje garancijskih listin.

Garancijske listine veljajo za ves čas trajanja dogovorjenih obveznosti in morajo vsebovati samo zavezo zavoda, ki jih izstavlja, da bo dobila država v primeru neizvršitve obveznosti po ponudniku ali sopolgodbeniku ter na poziv pristojnega naredbodavca plačan v gotovini znesek garancijske listine.

Garancijske listine, ki bi vsebovale katere koli druge pogoje in omejitve, se ne smejo registrirati niti sprejeti kot varščina.

§ 128. Varščina iz § 124. toč. 5. se sme sprejeti samo, če za izplačilo denarja ni nikakih omejitev. V dokaz tega mora ponudnik predložiti potrdilo Državne hipotekarne banke oz. dotične hranilnice. Od dneva izdanega potrdila ima država prvenstveno pravico plačila vseh svojih terjatev iz položenega denarja.

(Dalje prih.)

Ali bi se mogle doma delati ladje

Nekateri priporočajo, da bi ladijske družbe naložile svoj razpoložljiv kapital v gradnjo novih ladij, ki naj bi jih napravile naše domače ladjedelnice. Kakor pa se poroča iz obveščenih krogov, so se vodila pogajanja z našimi ladjedelnicami o gradnji novih ladij, pa so se pri tem pokazale znatne težave. Predvsem ni mogoče dobiti ladijskega jekla. Dobaviti bi ga mogla samo Madžarska, ki pa bi mogla povedati cene šele ob dobavi jekla. Kalkulacija bi bila zato zelo težavna. Druga težava je nabava strojev, ki bi jih mogli dobiti le iz Švice, ki pa večjih strojev ne bi mogla dobaviti. Kar se pa tiče nabav obalnih ladij, bi te zahtevale zelo mnogo investicij, a se ne bi rentirale, razen če bi se dossegla državna podpora za obalno plovbo.

Združenje trgovcev za mesto Ptuj

ima redno letno skupščino v soboto dne 22. marca 1941 ob 19. uri (7. zvečer) v posebni sobi gostilne ge. Marije Zupančič.

Zapisnik zadnje redne letne skupščine z dne 30. marca 1940 se ne bo čital, marveč je p. n. članom v pisarni združenja na vpogled.

Dnevni red:

1. Otvoritev redne skupščine ter določitev 2 overovateljev zapisnika.
2. Poročilo predsednika.
3. Poročilo tajnika.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Proračun za leto 1941 in določitev članarine za leto 1941.
7. Volitev enega namestnika v upravo.
8. Samostojni predlogi.
9. Slučajnosti.

Samostojni predlogi se morajo pisмено predložiti predsedniku oz. njegovemu namestniku najmanj 3 dni pred skupščino.

O predlogih, ki niso bili pravočasno predloženi, se ne bo sklepalo.

Za pravno veljavno razpravljanje in sklepanje skupščine je potrebno, da je prisotna ena tretjina članov. V primeru, da bi ob 19. uri ne bilo tega števila, se točno ob 20. uri vrši druga skupščina istotam in z istim dnevnim redom, ki sklepa pravomočno ob navzočnosti vsakega števila članstva.

V smislu § 40. pravil sta sklepni račun za leto 1940 kakor tudi proračun za leto 1941 razgrnjena v pisarni združenja, da ju člani lahko pravočasno prouče.

Udeležba je za vse člane obvezna.

Ptuj dne 5. marca 1941.

Predsednik:
Snoj Ivan s. r.

Politične vesti

Agencija Avala je demantirala vesti inozemskih listov, da bi stavila Nemčija Jugoslaviji neke ultimativne zahteve. Italijanski tisk je na vidnem mestu objavil ta demanti. Tudi v Berlinu so sprejeli beograjski demanti z odobravanjem. V Berlinu naglašajo, da so bile vesti o postavljenem ultimatu Jugoslaviji samo poskus, da bi se skali dobri odnosi med Jugoslavijo in Nemčijo, da se pa ta poskus ni posrečil.

Uradno se iz Aten poroča, da je neresnična vest, da bi nemški poslanik v Atenah izročil grški vladi neke predloge Nemčije.

Turški zun. minister Saradžoglu ne bo podal izjave o turški zunanji politiki in tudi min. predsednik Seydam ne bo govoril o tem vprašanju, kakor je bilo napovedano.

Turška vlada je izdala obsežne vojaške ukrepe za primer vojne. Velik del carigradskega prebivalstva se bo evakuiral v Malo Azijo. V vseh večjih mestih so odrejene zaščitne ustanove. Ustanove so se posebnimi oddelki za boj proti padalcem. Angleške vojaške misije v Turčiji so pridno na delu za ureditev letališč ter obrambe proti napadom iz zraka.

Angleške čete so se izkrcale v Pireju in Solunu, kakor poročajo ameriške vesti. Teh vesti pa ne potrjujejo niti Grki niti Angleži. Pač pa se potrjuje, da so bile avstralske in novozelandske čete poslane iz Anglije na Bližnji vzhod. Mnogo se komentira, da so bile poslane čete, ki so bile določene za obrambo Anglije.

Na Bolgarskem pravijo na vest o sprejetju Rooseveltovega predloga o pomoči Angliji, da bo ameriška pomoč prišla prepozno.

Obisk japonskega zunanjega ministra Macuoke v Berlinu in Rimu naj bi bil odgovor na ameriško pomoč Angliji. Listi poročajo, da bo Macuoka obiskal tudi Stalina.

Zunanji minister Eden je končal svoje konference v Egiptu in odpoval v Anglijo.

Francoska vlada demantira vse vesti, da bi odstopila Nemčiji pomorska in letalska oporišča v Maroku.

Ameriška poslanska zbornica je sprejela Rooseveltov zakonski nart s 317 proti 71 glasovom. 15 minut kasneje, ko je Roosevelt podpisal zakon in je ta stopil v veljavo, so že odletela ameriška letala v Anglijo. Kakšen vojni material bo poslala Amerika Angliji, o tem se ne bo poročalo.

Po sprejemu Rooseveltovega zakona so izjavili tudi poslanci, ki so glasovali proti zakonu, da se pokoravajo večini ameriškega naroda in da bo ameriški narod tudi glede pomoči Angliji enoten.

Predsednik Roosevelt je zahteval po sprejemu njegovega zakonskega načrta od parlamenta kredit sedem milijard dolarjev za izvajanje novega zakona. Od teh 7 milijard se bo porabilo dve milijardi za letala in letalski material, za industrijske in kmetijske proizvode 1350 milijonov (Amerika bo pošiljala Angliji tudi živila), 1340 milijonov za vojni material in orožje, 630 milijonov za ladje, 360 milijonov za tanke in motorna vozila in 200 milijonov dolarjev za druge namene.

Predsednik Roosevelt je izjavil po sprejetju njegovega zakonskega predloga: Največji industrijski narod na svetu je postal arzenal demokracije in prvi prenositelj razpoložljivega vojn. materiala ameriške mornarice in vojske. V Anglijo in Grčijo začne teči studene ameriške pomoči, ki bo kmalu narastel v veletok.

Min. predsednik Churchill se je v angleški zbornici s posebno izjavo zahvalil Združenim državam za uveljavljanje Rooseveltovega predloga o pomoči Angliji. Najmočnejša demokratska država je s tem zakonom povedala, da hoče svoja mogočna finančna in industrijska sredstva dati na razpolago za poraz nasprotnikov svobodoljubnih narodov. Ameriški narod je s tem ustvaril magno cario za spoštovanje pravice in zakonitosti, na katerih počiva ves napredek človeštva. S tem pa je dal tudi lep

vzglede vsem svobodnim narodom in ljudem, kjer koli živijo, da morajo tudi oni nositi svoj delež v odgovornosti in bremenih.

Pri nadomestnih volitvah za parlament v pokrajini Manhattan U.S.A. so dobili kandidati republikanske in demokratske stranke 40.000 glasov, kandidati izolacionistov pa samo 4000 glasov.

Japonski veleposlanik v Moskvi je priredil v čast zun. komisarju Molotovu banket, ki so se ga udeležili številni višji zastopniki sovjetskega komisariata za zun. zadeve. To je drugič, da je bil Molotov v japonskem poslanstvu. Mnogi smatrajo to kot dokaz, da so se sovjetsko-japonski odnosi znatno izboljšali.

Iz Rima zanikajo, da bi padel na albanskem bojišču minister Bottai. Verjetno je, da je bil ubit neki major Bottai, ki pa ni identičen z ministrom.

Pomni: ko tvoj otrok doraste,
mora imeti zdrave zobe.

Navadi ga pravočasno na

SARGOV **KALODONT**
proti zobnemu kamnu



vili Trgov. bolniško in podporno društvo, ne morejo biti danes niti njega pravi člani! Prip. urednika.)

G Krek je zaključil svoje poročilo z besedami: »Uprava združenja bo storila vse, da bodo člani združenja deležni tudi zavarovanja za primer bolezni. Ker so se vsa trgovska združenja že l. 1934. soglasno izrekla za socialno zavarovanje svojih članov, se mora to zavarovanje tudi izvesti. Vsi moramo složno delati v ta namen!

Kratke gospodarske vesti iz države

Na dnevnem redu občnega zbora delničarjev Združenih papirnic Vevče, Gorčane in Medvode je tudi sklepanje o prenosu družbe v Beograd. Mora se priznati, da ljubljanska socialna davščina v resnici hitro učinkuje, žal pa le v negativnem smislu.

Nova tvornica olja se ustanovi v mestu Džurinci v donavski banovini. Tvornica bo proizvajala ricinusovo olje ter razna mazilna olja.

Delniška družba »Javna skladišča« z delniško glavnico 2-5 milijona din se je ustanovila v Novem Sadu.

Tvornica svilenih in polsvilenih tkanin S. Trebitsch in sin v Zagrebu je likvidirala.

Tvornica volnenega, polvolnenega in bombažnega prediva se je ustanovila v Rakovici pri Beogradu. Glavnica znaša 6 milijonov dinarjev.

Kartel tvornic ocetne kisline je sklenil, da zviša cene za 10%.

Tovarne za lepenko so sklenile, da zvišajo ceno za lepenko, ker se je zaradi velikega izvoza zelo povečala cena okroglega lesa.

Generalna direkcija železnice proučuje predlog, da se ustanove v Banjaluki nove železniške delavnice.

850 ton parafina je prišlo iz Rumunije v našo državo. Pričakuje se, da bo urad za kontrolo cen določil ceno tega parafina, nakar bo konferenca zainteresiranih tvornic o razdelitvi tega parafina na tvornice.

Na konferenci z nemškimi zastopniki v Beogradu so zahtevali naši delegati, da se zniža cena stanične volne za 15-20%.

Zaradi pomanjkanja kredita so ustavljena dela na progi Črnomelj - Vrbovsko. Edino 2230 m dolgi tunel pri Vrbovskem se dela še naprej.

V gostilni in restavraciji

zahtevajte vedno izrecno **Rogaška mineralno vodo**

Ona Vam na prav prijeten način pospešuje prebavo in Vaš organizem Vam bo za to hvaležen.



Socialno zavarovanje trgovcev

Poročilo Janka Kreka na občnem zboru ljubljanskega združenja trgovcev

Prizadevanje naših organizacij za izvedbo zavarovanja članov za primer bolezni, onemoglosti, starosti, smrti in nesreče ne datira od danes, temveč že od preobrata sem. Ze od takrat neprestano ponavljamo svojo zahtevo, da pride trgovski stan do svojih socialnih ustanov.

Na lanskem občnem zboru smo sprejeli resolucijo, v kateri smo ugotovili, da ni v državni stanu, ki je po 20 letih svoje borbe glede socialnega zavarovanja tako zapuščen kakor naš trgovski stan. Danes ni čas za to, da bi govorili o našem prizadevanju, pač pa je dolžnost uprave, da vam odgovori, kako daleč je napredovalo to vprašanje od lanskega občnega zbora.

Lansko resolucijo smo predložili Zbornici za TOI s prošnjo, da jo Zbornica predloži na pristojno mesto. Zbornica je našo resolucijo s svojimi ugotovitvami takoj predložila ministrstvu, ki je na predlog Zbornice poslalo zopet vsem zbornicam v državi v izjavo.

Na skupni konferenci vseh zbornic, ki je bila dne 28. in 29. junija lanskega leta v Beogradu, je imel glavno poročilo o tem vprašanju generalni tajnik Zbornice Ivan Mohorič. Po njegovem temeljitnem poročilu so bile vse zbornice soglasne s predlogom obveznega zavarovanja trgovcev. Vendar so se zbornice izjavile, da se mora to vprašanje zopet predložiti plenumu zbornic.

Nato so sledili sklepi posameznih zbornic, ki so soglašali, da se mora čimprej pristopiti k zavarovanju trgovcev. Po informacijah, ki smo jih pozneje prejeli od tajnika zbornice dr. Plessa, pa ni bilo pričakovati, da bo vprašanje socialnega zavarovanja kaj kmalu rešeno.

Ker pa je članstvo združenja pritiskalo, z vprašanji, kaj je s socialnim zavarovanjem, je uprava sklenila predložiti Pokojninskemu zavodu predstavko, v kateri smo navedli vse, kar smo v 20 letih doživeli v naši borbi za socialno zavarovanje. Prosil smo Pokojninski zavod, da o našem predlogu čimprej sklepa in skliče anketo,

na katero naj povabi Zbornico, Zvezo in Združenje.

Pokojninski zavod je naš želji ugodil ter sklical sestanek za torek dne 4. t. m. Sestanek je bil v pisarni tajnika zbornice dr. Plessa, in so se ga udeležili direktor Pokojninskega zavoda dr. Vrančič, poddirektor Santič, tajnik Zveze dr. Pustiček, za združenje g. Verbič, tajnik Šmuc in moja maletkost.

Direktor dr. Vrančič je podal obširno poročilo, iz katerega smo ugotovili, da je Pokojninski zavod že leta 1926 predložil ministrstvu predlog, da se k Pokojninskemu zavarovanju pritegnejo tudi svobodni poklici t. j. odvetniki, notariji, zdravniki, lekarnarji, trgovci itd.

Na večkratnih sejah pokojninskih zavodov je bil končno sprejet predlog, naj ministrski svet na podlagi pooblastil izda posebne uredbe o obveznem zavarovanju svobodnih poklicev.

Zakon je sedaj že pripravljen in pričakujejo, da bo dobil zakonsko moč že s 1. aprilom t. l., po katerem se bo moglo pokojninsko zavarovanje svobodnih poklicev izvršiti v enem letu, t. j. do 1. aprila 1942. leta.

S tem je prišlo to vprašanje po 20 letih z mrtve točke. Pri nadaljnji debati je direktor dr. Vrančič pojasnil, da bodo prispevki za vse enaki, to se pravi za nameščence in svobodne poklice, dokler Pokojninski zavod ne bo ugotovil kalkulacije zavarovanja za svobodne poklice, ki bodo lahko nižji ali nekoliko višji. V zavarovanje se bodo morali pritegniti tudi oni, ki so bili svojčas že zavarovani, z vštetjem prejšnje zavarovalne dobe. Nadalje bo stavljen predlog, da se smejo svobodni poklici zavarovati še pred prvim aprilom 1942. leta.

V splošnem bo bodoči zakon o pokojninskem zavarovanju mnogo ugodnejši od sedanjega, skrajšana bo zavarovalna doba, tudi izplačilo rent bo ugodnejše, nadalje bo določeno, da se bo renta izplačevala otrokom do 24 let itd.

To je kratek pregled o našem dolgoletnem delu in uspehih. Naš pogled v bodočnost je jasnejši, se-

daj vemo, da bomo na stara leta imeli tudi mirnejše življenje. Če de starostne preskrbe, čeprav smo prišli med vsemi stanovi glede starostnega zavarovanja zadnji na vrsto.

Danes ste izglasovali obvezno zavarovanje za primer smrti, bližnji meseci nam prinesejo starostno zavarovanje, na drugi strani pa imamo že odbor za zgradbo Zavetišča za onemogle trgovce, ki je tudi podal razveseljivo bilančno poročilo. Vse to nas navdaja z dobrimi upi in nas vzpodbuja k nadaljnjemu delu do končnih uspehov.

Pri tej priliki smatram za potrebno v imenu uprave zahvaliti se vsem, ki so nam pomagali v našem prizadevanju in približali to vprašanje uresničenju, predvsem zastopniku zbornice tajniku Plessu, naši Zvezi trgovskih združenj in končno tovarišu Verbiču, ki je stalno vzpodbujal upravo, da delo nadaljuje do končnega uspeha. (Odobrovanje.)

G. Janko Krek je nato še poročal o bolezenskem zavarovanju. Uprava združenja je storila vse potrebne korake, da bi se mogli člani združenja obvezno ali prostovoljno včlaniti pri Trgovskem bolniškem in podpornem društvu ter s tem imeti pravico za zdravljenje v Štajmerjevem domu.

Trgovsko bolniško in podporno društvo pa je odklonilo sprejem trgovcev v društvo, ker da ne morejo po pravilih društva postati redni člani društva samostojno trgovci, temveč samo nameščenci. Samo redni člani pa imajo pravico do brezplačnega zdravljenja v Štajmerjevem domu. Društvo pravi v svojem odgovoru nadalje, da je članstvo v višjem zavarovanju tako zelo naraslo, da bo Štajmerjev dom kmalu komaj zadostoval za zasebne nameščence.

V svojem drugem pismu pa opozarja društvo, da imajo trgovski pomočniki, ki so se osamosvojili, pravico nadaljevanja prostovoljnega članstva pri društvu, če se v treh mesecih po izstopu iz službe izjavijo za nadaljevanje članstva. (Tako torej trgovci, ki so ustano-

Davčni svetovalec

Kdaj so pobotnice v trgovskem prometu oproščene kolkovine?

G. F. P. v L. — Vprašanje: Prosim za pojasnilo, kdaj moram v trgovskem prometu kolkovati pobotnice, oz. kdaj so te pobotnice oproščene kolkovine. V trgovskem svetu obstoje glede tega vprašanja še vedno nejasnosti in bi bilo umestno, da to v vaši rubriki razjasnite.

Odgovor: Glede kolkovne prostosti pobotnic v trgovskem prometu je izdalo ministrstvo za finance že z razpisom z dne 30. januarja 1935., št. 8586 povsem zadovoljiva pojasnila. Po točki 6. tega razpisa velja sledeče pravilo: »Ako se izstavljeni in taksirani račun ne izplača pri izstavitvi ali se ne izplača popolnoma, poznejša izplačila tega računa ne podle-gajo nikakoli taksi, vendar se mora-jo potrditi o teh plačilih točno po-zivati na izstavljeni račun.« To do-ločilo se kar brez nadaljnega po-rablja tudi za klavzulo o saldiranju na računu samem. Take klav-zule so na podlagi tega določila takse proste ne glede na to, ali se datirajo z dnem izstavljenja ra-čuna ali pozneje. Izjemo tvori le primer, da se saldiran račun pred-loži kakor javni blagajni. V tem primeru je tak račun kolkovati z računskim in pobotniškim kol-kom.

Kolka so oproščena tudi obve-stila, katera vsota se je knjižila za poravnavo izdanih in seve-da pravilno kolkovanih računov. Pod točko 7. navaja namreč isti razpis: »Isto tako ne podle-gajo taksi trgovska pisma, s katerimi se potrjuje knjiženje posameznih vsot, katere pošlje dolžnik za po-ravnavo neplačanih, a izstavljenih

in kolkovanih računov, ki izhajajo iz medsebojnega poslovanja. Toda tudi ta korespondenca se mora točno sklicevati na izstavljen račun.«

V nadaljnji točki 8. pa določa razpis, kdaj se mora tudi v trgo-vskem prometu plačati pobotniško takso. Tozadevno besedilo se glasi: »Ako se izroči blago na podlagi pismene pogodbe na odplačila (v obrokih), pa dolžnik polaga od-plačila mesečno ali v drugih po-gojenih rokih, potem se mora na odplačila, plačana za odplačilo ta-kega dolga, ki izvira iz nabave blaga proti odplačilu v obrokih, plačati taksa za pobotnico iz tar-post. 33. V tem primeru se nam-reč pismena pogodba smatra za pogodbo o kupoprodaji in če se s posebno listino potrjuje prejem denarja iz te pogodbe, se mora plačati 1/2 % pobotniška taksa.«

Važna je končno še točka 9. te-ga razpisa, ki se glasi: »Začasne pobotnice in poročila trgovskih potnikov, katere izdajajo kupcu o prejemu denarja, oz. obveščajo kupca o prejetih iznosih za račun dolga, niso zavezani taksi, ker se take listine pozneje zamenjajo s priznanico ali poročilom firme, katero potnik zastopa. Na te listi-ne se morejo brez nadaljnega porabliti odredbe št. 7. in 8. na-vedenega razpisa.

Navedeni razpis pa se ne nana-ša na določila pripombe 1. tar-post. 34. takse tarife. Po tem do-ločilu se morajo priznanice, ki se predložijo državnim ali samo-upravnim blagajnam brezpogojno taksirati.

Kako in kdaj je kolkovati račune iz inozemstva

Družba z o. z. v L. — Vpraša-nje: Kako in kdaj je kolkovati ra-čune iz inozemstva?

Odgovor: Po naši informaciji na pristojnem mestu velja točka 8. čl. 12. zakona o taksah, ki ureja vprašanja kolkovanja listin, izplač-nih v inozemstvu, sicer samo na ozemlju bivše kraljevine Srbije, vendar pa je ta odredba v soglas-ju z ustreznimi odredbami, ki ve-ljajo na ostalih območjih naše dr-žave. Takšna tarifa oz. taksi in pristojbini pravilnik določa gle-de kolkovanja inozemskih računov v bistvu naslednje:

V inozemstvu izdani računi so zavezani tuzemskemu kolku, ako se vnesejo v našo državo »radi svojega učinka«. Kdaj se vnesejo radi svojega učinka, pravilnik ne navaja. V splošnem se pa lahko smatra, da ta izraz še najbolj ustreza pojmu v tuzemstvu pravnoveljavne terjatve. Pravnoveljav-nost doseže terjatev v tuzemstvu, ako se kraj plačila fakturirane terjatve nahaja v tuzemstvu. To je primer, če je kraj plačila v tek-stu računa samega naveden (n. pr. Plačljivo pri banki v Ljub-ljani) ali ako je bil pogojen. Ako je na računu navedeno, da ima iz-dajatelj konto pri jugoslovanski poštni hranilnici ali pri kakor ju-goslovanski banki, je smatrati, da vsebuje račun nakazilo, da je pre-jemnik računa dolžan, ali vsaj upravičen, račun poravnati na na-vedeni način. Radi svojega učin-ka se račun prenese v tuzemstvo tudi, če se fakturirana terjatev po računu ali dogovoru more v tu-zemstvu izterjati, n. pr. s pripom-bi: »Toži se v Ljubljani ali v Za-grebu...« Tak račun je kolkovati s tuzemskim kolkom v roku 30 dni po prenosu v državo, če bi se morebiti še prej uradno uporabl-jal, pa še prej, vsekakor pa predno se inozemski račun pla-čajo ali na njihovi podstavi izvrši kateri koli pravnoobvezni posel. Uradno se račun porablja v tu-zemstvu, ako se račun sam ali

njegov prepis kakemu uradu ali sodišču predloži. Za uradno pred-ložitev pa se ne smatra, ako se račun v originalu ali prepisu predloži kakemu carinskemu ali finančnemu (trošarinskemu) ura-du za odmero carine ali kake dav-ščne, predložitev Narodni banki radi dodelitve inozemskih plačil-nih sredstev itd.

Kolki se prilepajo na prvi strani vsake pole računa, uničuje-jo pa s tem, da zapiše prejemnik računa čez nje, in sicer v spod-njem delu svoj podpis in to tako, da začne pisati na čistem papirju, nadaljuje pa čez kolke. Razen te-ga se smejo uničevati kolki, tudi na teh računih s prejemnikovim žigom tako, kakor je določeno gle-de uničevanja računskih kolkov na tuzemskih računih. Razen tega se mora zapisati datum uničbe s številkami na vsak kolek. Kot pravilo lahko velja, da je vsak ino-zemski račun v tuzemstvu kolko-vati, predno se plača.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. z. av.

LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte, štra-ce, jourmale, šolske zvez-ke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Vreče

vseh vrst kupujem, kakor razne odpadke in cunje. Plačam po najvišjih dnevnih cenah

Zavržen Jože

(Grebenc) Ljubljana, Pražakova ul. 2

Doma in po svetu

Knez namestnik Pavle je sprejel v svečani nastopni avdienci novega portugalskega poslanika Fer-nanda Quarantina in novega japo-nškega poslanika Toshitako Okuboa.

V Skoplju je bil slovesno poko-pan župan Skoplja Josip Mihajlo-vič. Umrl je zaradi komplikacij, ki so nastale po operaciji slepega čreva. Josip Mihajlovič je bil sin uglednega srbskega mojstra, ki je obnovil najznamenitejšo srbske cer-kve kakor Gračanica, Dečani itd. Pokojni Mihajlovič je bil zelo zas-lužen srbski patriot iz one mlade srbske generacije, ki ima največ zaslug, da je prišlo do našega osvobo-jenja in zedinjenja. Kot četnik se je udeležil velike bitke pri Ku-manovem, kjer je bil težko ranjen. Ko je izbruhnila 1. 1914. svetovna vojna, se je zopet prijavil v vojsko, se udeležil bojev, preстал Gol-goto umika skozi Albanijo na Krf, odkoder ga je vlada poslala v Ameriko, da propagira jugoslovan-sko misel med izseljenci. Po vojni je delal kot arhitekt v zasebnih službah, a se vedno zanimal za javna vprašanja. Veliko pozornost je vzbudil v vsej javnosti proti 200 milijonskemu posojilu občine Skop-lje. Dokazal je, da posojila ponuja firma, ki je sploh v Franciji ni. Po uvedbi 6. januarskega režima je postal župan Skoplja, 1. 1936. je bil odstavljen, nato pa je bil znova imenovan. Silno mnogo je storil za napredek Skoplja, katerega je dal električno centralo, vodovod, celo vrsto velikih novih palač, re-gulacijski načrt itd. Večna slava spominu velikega rodoljuba Josipa Mihajloviča!

Ministrski svet je predpisal ured-bo o spremembi zakona o inšpek-ciji dela. Z uredbo se uvaža nova nadzorna taksa v višini 1% pred-pisanega prispevka na bolniško in nezgodno zavarovanje, ki ga pobira OUZD.

Banovina Hrvatska bo izdala blagajniške bone, s katerimi se bo omogočilo finansiranje velikih jav-nih del. Med drugim se namerava zgraditi velika hidrocentrala pri Sušiku. Bonov bo izdala banovina za 500 milijonov din, poleg tega pa namerava še najeti za javna dela za 355 milijonov dinarjev po-sojila.

Ban drinske banovine je pred-pisal naredbo o minimalnih plačah za trgovske pomočnike in višje po-možne osebe. Nove plače stopijo v veljavo 15. marca.

Banska uprava v Sarajevu cenil, da je bilo letos v Bosni posejano za 20% več zemlje kakor lani. Stojan Omarčević, sodelavec Stamboliškega in bivši bolgarski minister je umrl. Pridobil si je ve-likih zaslug za napredek bolgar-skih prosvetnih institucij.

Peklenski stroj je eksplodiral v avli hotela »Pera Palace« v Cari-gradu, kjer se je nastanil angleški sofijski poslanik Rendell s svojim spremstvom. Med prtljago je bil zamešan kovčeg s peklenskim stro-jem. Učinek eksplozije je bil zelo hud. Oseba tajnica angleškega

vojnega atašeja je bila ubita, taj-nica poslanišiva pa tako težko ra-njena, da so ji morali odrezati obe nogi. Ubiti sta bili še dve osebi. Poslanik Rendell pa je ostal ne-ranjen. Hotel je bil zelo težko po-skodovan. Po ameriških vesteh je bil namen atentata smrt poslanika Rendella in uničenje dokumentov, ki jih je pripeljal iz Sofije. Takoj po atentatu je policija obkrožila ves prostor okoli hotela ter aretirala več oseb. Po zadnjih vesteh so bili atentatorji tudi že prijeti. Tudi med prtljago osebja angleškega poslaništva, ki se je nastanilo v drugem hotelu, je bil zamešan en kovčeg s peklenskim strojem. Kov-čega pa so pravočasno preiskali in našli peklenski stroj.

Kakor je ugotovila preiskava, so bili kovčegi s peklenskimi stroji zamešani med prtljago poslaniškega osebja že v Sofiji.

Uradno se sporoča, da je Velika Britanija izgubila od začetka voj-ne skupno 4,8 milijona tonaže bro-dovja. V to številko pa so vklju-čene tudi vse izgube zavezniškega in nevtralnega ladjevja. Dve tretji-ni teh izgub sta že nadomeščeni z novimi, zaplenjenimi in rekvirira-nimi ladjami. Isto poročilo navaja, da so sile osi izgubile tri milijone ton brodovja.

Diplomatske, konzularne in trgo-vinske zveze so bile vpostavljene med Sovjetsko unijo in Slanom.

Po nemških podatkih so dali Nemci v zadnjih mesecih zasedeni Franciji: 25.000 ton jekla in železa, 30.000 ton olja, 25.000 ton tkanin in sintetičnih surovih, 5000 ton ča-sopisnega papirja, več sto ton pa krompirja in 150.000 ton premoga. V kratkem pa bo dobila Francija 400.000 ton krompirja.

Obsedno stanje, ki je bilo

proglášeno nad

Nizozemsko, je bilo sedaj ukinjeno.

Sovjetska vlada je ponudila ma-džarski vladi, da vrne 56 madžar-skih zastav, ki so jih osvojile ruske čete za časa osvobodilnih bojev 1. 1848. Zastave bodo izročene 25. marca, ko se otvori redni železniški promet med Madžarsko in Sov-jetsko unijo.

Zunanja trgovina

Bolgarska vlada je uvedla mono-pol na koruze. Izvoz koruze je pre-povedan, da se zagotove zadostne količine koruze za lastno potrebo.

Karte za oblačila so dosedaj uve-č ne v 6 evropskih državah, in si-cer: v Bolgarski, Finski, Norveški, Švici, Nizozemski in Nemčiji.

Nove določbe za železniški poštni in telefonski promet ter uvedba cenzure so povzročile na Bolgar-skem velik zastoj v prometu. Bol-garska je morala poleg tega racio-nirati potrošnje mnogih predme-tov. Tako je bila objavljena uredba o omejitvi potrošnje mila. Nadalje je bila omejena potrošnja čaja, kave ter moških in ženskih noga-vic.

Pšenični moki se mora odslej v švici obvezno primešati 5 odstotkov ržene moke. Nameravajo se zvišati cene kruha in racionirati potroš-nja moke.

Proda se v prometnem kraju na Dolenjskem tik železniške postaje

enonadstropna hiša

z velikim, zidanim gospodarskim poslopjem ter več hekta-rov sveta. Hiša pripravna za trgovino ali kakršnokoli obrt, gospodarsko poslopje pa za manjšo industrijo. Na željo se prodasta še dve hiši v neposredni bližini prve. — Natančnejši podatki v upravl. listu.

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!

1—2%,! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC



istega z rdečimi srci,

našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!



Domači izdelki

TITAN D. D., KAMNIK

Priporočamo naše preizkušene in dobro vpeljane

AVTOMATSKE BRZOTEHTNICE

od 2 kg do 20 kg iz najboljšega materiala — ležaji iz aluminija — garancija 2 leti

Izdelujemo tudi velike elektromline za kavo

Zastopnik: Riko Debelak, Ljubljana Tyrševa 67. Telefon 27-29

Vse udeležence javnih licitacij

opozarja tajništvo Ljubljanske bor-ze, da morajo predložiti svoje se-zname oziroma analize cen (v treh izvodih!) vsaj dva dni pred lie-tacijo v pregled, ako si hočejo pravočasno preskrbeti kontrolno klavzulo borzne uprave.

Tajništvo Ljubljanske borze, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 27/II.

Ze v 24 urah

barva, plesira in kemične s n a f i obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 2

Telefon št. 22-72.

Sejmi

17. marca: Trbovlje, Frankolovo, Podčetrtek, Rečica v Sav. dolini, Moznik, Št. Vid pri Blokah, Semič, Mengeš, Skofja Loka, Žužemberk.

18. marca: Krško, Stari trg pri Črnomlju, Št. Vid pri Blokah, Or-mož, Ptuj, Strigova.

19. marca: Lemberg, Vitanje, Ce-lje, Ptuj, Trbovlje, Vuhred.

20. marca: Smihel-Stopiče, Ig, Kočevje, Dravograd, Bogojna, Šmarje pri Jelšah, Dol. Lendava, Turnišče.

21. marca: Pernovo, Maribor, Sv. Krištof, Zigarski vrh nad Sev-nico.

22. marca: Celje, Slovenj Gradec, Brežice, Trbovlje, Šmarje ob Paki.

**Viljem
Brauns**

TOVARNA ANILINSKIH BARV
IN KEMIČNIH IZDELKOV

Celje

Priporočaj svoje specialne izdelke

barve za obleke v zavitkih, barve za luženje lesa v zav., barve za tla v zavitkih, barve za pirbe v zavitkih, Vilbra barve za usnje.

Anilinske barve za obrtniške potrebe

barve za volno, barve za bombaž, barve za živila, barve topljive v masti, barve topljive v olju, barve za sveče, barve topljive v vodi, barve topljive v alkoholu.

Razne kemične izdelke za gospo-dinistvo in obrt



Zahtevajte cenike!